

Východočeská pobočka
České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích

VČP ČSO
Zámek č.2
Pardubice
530 02
vcpcso@centrum.cz
DS qadivqs

Střední škola a Základní škola
Nové Město nad Metují
Husovo náměstí 1218
549 01 Nové Město nad Metují
IČ: 48623725
DIČ: CZ48623725

POSUDEK

Rizika ohrožení hnízdišť nebo stanovišť zvláště chráněného ptačího druhu rorýse obecného (*Apus apus* L.) a zvláště chráněných druhů letounů (*Chiroptera*) při realizaci stavební akce SŠ a ZŠ Nové Město nad Metují – provoz Opočno – „Snížení energetické náročnosti tělocvičny SŠ a ZŠ Opočno“ (výměna vchodových dveří a oken, obklad vnějších obvodových stěn, zateplení střechy).

Předměty posouzení

Živočichové

Rorýs obecný je jediným u nás hnízdícím zástupcem řádu svišťounů (*Apodiformes*). Ze zimovišť v jižní Africe se k nám vrací na konci dubna a v první polovině května, na zimoviště odlétá už na konci července a první dekádě srpna. Původně hnízdil ve skalách a dutých stromech, dnes obývá téměř výhradně vyšší stavby v lidských sídlech. Hnízdo je umístěno v nejrůznějších tmavých dutinách a prostorách ve zdivu a střešních konstrukcích staveb, vzácně v dutinách stromů nebo zemních norách; rád obsazuje i budky. Živí se drobnými členovci létajícími ve vzduchu (Hudec et al. 2005). Ochranný status: Ohrožený druh ČR podle zák. 114/1992 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR 395/1992 Sb.; druh zařazený v Červeném seznamu ptáků Evropy v kategorii málo dotčený; druh zařazený v Příloze III Bernské konvence (regulace využívání, odchytu nebo usmrcování tak, aby nebyla ohrožena stabilita jeho populací).

Mezi letouny (vrápenovití, netopýrovití, létavcovití) je řada druhů kteří mohou vyhledávat lidská sídla jako přechodná nebo i trvalá stanoviště. V půdních prostorách se nacházejí letní mateřské kolonie, ale i zimoviště. Patří k nim KO vrápenec velký (*Rhinolopus ferrumequinum*), KO vrápenec malý (*Rhinolopus hipposideros*), KO netopýr velký (*Myotis myotis*), SO netopýr východní (*Myotis blythii*), SO netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*), KO netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*), SO netopýr vousatý (*Myotis mystacinus*), SO netopýr Brandtův (*Myotis brandtii*), KO netopýr pobřežní (*Myotis dasycneme*), SO

netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), SO netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), SO netopýr severní (*Eptesicus nilssonii*), SO netopýr pestrý (*Vespertilio murinus*), SO netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), SO netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*), SO netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*), SO netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), SO netopýr ušatý (*Plecotus auritus*) a SO netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*). Některé ze jmenovaných druhů jsou však řídké nebo vzácné a na řadě míst je jejich výskyt, zvláště početnější, málo pravděpodobný. Podle zák. 114/1992 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky MŽP ČR 395/1992 Sb. jsou všechny výše jmenované druhy v seznamu zvláště chráněných a jejich zařazení je výše vyznačeno symbolem KO - kriticky ohrožený nebo SO – silně ohrožený (Anděra & Gaisler 2012).

Stavba

Budova školní tělocvičny provozu Opočno (p. č. 730/2) je starší stavba o půdorysu 43 m x 25,55 m vč. pozdější dostavby spojovacího segmentu (krčku). Celková výška hlavní budovy je 9 m, celková výška přístavby je 7,23 m. Budova je vyzděná z cihel (Porotherm), konstrukce velmi mírně sklonité sedlové střechy je provedena betonovými vazníky a její povrch je zhotoven z bitumenové krytiny. Výška stropu tělocvičny je 7,1 m. Strop tvoří lehké obdélníkové desky, tepelnou izolaci volně ložená skelná nebo čedičová vata. Na severovýchodní straně budovy je jedna řada vysokých oken, na jihozápadní straně dvě řady nižších oken a v pozdější přístavbě hlavní vchod do budovy.

Prostor mezi stropem a střešní krytinou je vysoký cca 1 m až 1,5 m a z vnějšku není přístupný ani pro nejmenší obratlovce. Na jihozápadní straně budovy je střešní pohled obedněn smrkovými palubkami; funkce obednění je pouze estetická. Vnitřní prostor bednění není, snad jen s výjimkou jedné v poslední době slabě odchlípnuté palubky (max. šíře štěrbin cca 1,5 cm, viz přílohy), přístupný pro obratlovce. Podle sdělení zástupce zadavatele posudku byl vnitřní prostor bednění navštěvován pouze sršní obecnou (*Vespa crabro*).

Konstrukce budovy tělocvičny SŠ a ZŠ Nové Město nad Metují – provoz Opočno a její jednotlivé stavební prvky nejsou vhodné pro hnízdění rorýse obecného ani pro usídlení mateřské kolonie nebo zimoviště netopýrů z důvodu naprosté nepřístupnosti vnitřních prostor i pro nejmenší naše obratlovce a předmětné zvláště chráněné druhy obratlovců se na budově a v jejich vnitřních prostorech vyskytovat nemohou a nevyskytují.

Plánované stavební úpravy tělocvičny tedy jedince předmětných druhů obratlovců neohrozí jejich usmrcením nebo poškozením a neohrozí ani jimi užívaná sídla a jejich biotop. Z pohledu ochrany předmětných druhů má plánovaná úprava vliv neutrální, za jistých okolností a cílených drobných úprav nebo opatření by naopak mohla mít v jejich ochraně efekt potenciálně kladný.

V Pardubicích dne 20. 10. 2015 vypracoval RNDr. František Bárta, člen VČP ČSO (do 6. 5. 2020 nositel autorizace pro biologické hodnocení ve smyslu § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny)

RNDr. František Bárta
Syrůvátka č.p. 14
503 27 Lhota pod Libčany

Přílohy: komentovaná fotografická dokumentace

POSUDEK

Rizika ohrožení hnízdišť nebo stanovišť zvláště chráněného ptačího druhu rorýse obecného (*Apus apus* L.) a zvláště chráněných druhů letounů (*Chiroptera*) při realizaci stavební akce SŠ a ZŠ Nové Město nad Metují – provoz Opočno – „Snížení energetické náročnosti tělocvičny SŠ a ZŠ Opočno“ (výměna vchodových dveří a oken, obklad vnějších obvodových stěn, zateplení střechy).

Přílohy:

Jihozápadní strana tělocvičny

Stav bednění podhledu u hlavního vchodu

Stav bednění podhledu na jihozápadním rohu

Severovýchodní strana tělocvičny

Odchlípnutá palubka bednění podhledu

Průčelí tělocvičny

Průčelí pozdější dostavby propojení (krčku) s hlavní budovou

Zbytek hnízda jiříčky obecné (*Delichon urbicum*) na severovýchodní straně tělocvičny

RNDr. František Bárta, Syrovátka 14, 503 27 Lhota pod Libčany

Věc: Doplnění Posudku k akci „Snížení energetické náročnosti tělocvičny SŠ a ZŠ Opočno“.

Na základě žádosti zpracovatele žádosti o podporu akce (CIRI Hradec Králové) a Metodiky posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů (MŽP ČR) kapitoly 3. píši toto doplňující vyjádření k posudku, který jsem zpracoval jako člen Východočeské pobočky ČSO dne 20. 10. 2015.

V tomto posudku byl uveden výskyt, resp. zjištění přítomností jiříčky obecné – použité hnízdo.

Tento doplněk upřesňuje postup při vlastní rekonstrukci budovy, která je plánována od měsíce května a opírá se jak o vlastní odborné vědomosti a znalosti, tak o publikované informace a o vyjádření MŽP ČR ve věci „Odstraňování prázdných hnízd na budovách (viz www.mzp.cz).

Existence hnízda jiříčky obecné (*Delichon urbica*) automaticky neznamená, že jej druh použije i v dalších letech, ač tak často činí. Pokud dojde k odstranění hnízda mimo hnízdní období (tj. po 30. září do konce dubna) nebude druh nikterak ohrožen, neboť může vystavět hnízdo na jiných budovách v okolí.

V případě, že práce na zateplování budovy započnou počátkem května, je velmi nepravděpodobné, že by došlo k výstavbě hnízda. Ptáci ze zimovišť přilétají převážně ve druhé až třetí dekádě dubna a teprve potom tvoří páry a vyhledávají hnízdiště. Dle publikovaných údajů spadá největší část hnízdění do druhé a třetí dekády května a první dekády června. Pokud tedy bude v květnu stavební ruch na předmětné stavbě, ptáci by neměli hnízdo začít stavět a ani hnízdit. Po ukončení akce, tj. v následujících letech může k výstavbě hnízda a hnízdění opět bezproblémově na budově dojít.

Odstranění starého hnízda jiříčky obecné a realizace akce od května nebude mít na výskyt druhu ani jeho populaci žádný významný vliv, akci lze realizovat.

V Syrovátce dne 20. 7. 2017

RNDr. František Bárta
Syrovátka č.p. 14
503 27 Lhota pod Libčany

RNDr. František Bárta